

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VI.

Broj 3.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 filira. Uprava i uredništvo nalazi se na treu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
15. siječnja 1911.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak: u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta avrtaju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplačena se razine ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Nazadak u broju našeg stanovništva.

U 30 godina, t. j. od god. 1870 do god. 1900 broj je pučanstva u Samoboru neprestano i postepeno padao. Dok je god. 1870. bio 3215 duša, god. 1900. spao je na 2847. Nesumnjivo je pak pao i u ovom posljednjem desetgodištu. Nemamo doduše još podataka, ali skora publikacija popisa pučanstva potvrditi će nesumnjivo našu bojazan. Pad će biti jamačno preko 100 duša.

Ova konstatacija dakako ne može za nas nikako biti utješljiva, pa valja da se u stvar i ozbiljnije zamislimo. Takav brojevnii nazadak ne mora doduše uvijek značiti i ekonomski nazadak pučanstva, ali će u nas žalibože i ovo posljednje biti uzrokom, da broj pučanstva pada.

Samobor je odvajkada bio mjesto, u kome se je jezgra stanovništva sastojala od obrtnika. Pred četvrt vijeka još je u svjema granama obrta vladalo blagostanje uslijed dobre zarade i potražbe. Sjetimo se samo kožarskih, mlinarskih, klobučarskih, gumbarskih, tkalačkih, pa i mnogih drugih obrta. Sve je to cvalo i napredovalo, te uza se držalo mnošinu pomoćnika iz obitelji i izvana i pružalo sredstva za privredu i posve lijep opstanak.

O popravku starog grada.

(Povodom članka g. Vjekoslava Noršića).

U jednom od nedavno izšlih brojeva „Samoborskog lista“ izašao je lijep članak o popravku četverouglate kule Starog grada, što ga je zasnovao klub „Šišmiš“. Članak je napisao odličan prijatelj samoborskih starina g. Vjekoslav Noršić. Klub „Šišmiš“ s radošću je pozdravio taj članak g. Noršića, koji je tako toplo pozdravio namisao kluba, da se barem jedna kula stare naše gradine sačuva potomstvu. No g. Noršić polazi u svojim razlaganjima o popravku i dalje, te piše o načinu, kako bi se popravio cijeli stari grad ili barem njegov veći dio. Kako mu je stalo, da se o tom predmetu što više u javnosti raspravlja, a kako se upočetku s veseljem prihvaćena namisao kluba „Šišmiš“ počinje posmatrati s nekim pritaženim nepovjerenjem, jer se s radnjama nije još započelo, — to mi nalaze upravo dužnost, da o toj stvari i ja kao član „Šišmiša“ u javnosti nekoliko riječi prozborim.

Misao Nikice Reizera, da se četverouglasta kula u starom gradu popravi primljena je u redovima „Šišmiša“ s priličnim nepovjerenjem, ali nakon živu riječi i promišljenih razlaganja zasnovana te namisao, klub je „Šišmiš“ gotovo jednoglasno zaključio, da se misao Nikice Reizera podupre i da se javno poradi, da stvar svrši s uspjehom. Klub počinje sad raditi s punom

Naši obrtnici bili od davnih vremena na glasu sa svoga rada i vještine te valjanih i svuda traženih produkata.

Naši današnji obrtnici rešamo da nijesu za ovima zaostali, nego su ih natkričili odgovarajući potpuno današnjim zahtjevima vremena. Ipak vidimo, da su mnoge grane obrta u nas gotovo posve propale nekoje jedva da postoje, a mnoge upravo životare. Uzrok nije u obrtnicima, nego u uopćoj tvorničkoj utakmici, koja žalibože zatire mali obrt uopće.

Sinovi naših obrtnika, koji su nekoć u obrtu svojih otaca našli privedu i stvarali si obitelji, prolaze danas u gradove, gdje kod većih industrijalnih poduzeća ili u velikim radionicama nalaze svoju zaslužbu. To je glavni uzrok padanju pučanstva.

Amerika, za kojom se pomamio seoski svijet u našem kotaru, ne dolazi kod nas u obzir, jer se danas ondje nalazi neko trideset Samoboraca.

Ali valja svakako na padanje stanovništva u Samoboru odbiti još jednu okolnost. Naše djevojke vješte u kućanskim poslovima u velikom broju polaze u razne gradove, naročito u najbliži Zagreb, gdje nalaze svoju zaradu. I one su od najveće česti prisiljene ostaviti roditeljsku kuću radi svoga opstanka i teških materijalnih prilika.

parom, da namakne novac i druge potrepštine. Koncert priredjen u spomenutu svrhu posjećen je bio tako dobro, kako to biva u Samoboru rijetko, a i na pretplatama pala je lijepa svotica. Materijalan uspjeh koncerta bio je preko očekivanja, a veselje za popravkom starog grada svagdje probudjeno. „Šišmiš“ živom riječi svagdje kamo dolaze govore o popravku starog grada, oduševljavaju gradjanstvo i pozivaju ga na daljnje prinose. Cement i drvo su osigurani, tek valja početi s radnjama. Oblast daje dozvolu, radnje započinju i o jednom sve zapne. Dolaze zapreke i rad se ne može da nastavi. — Kakove su to zapreke, i tko im je uzrok — o tom javnost uputiti nije još vrijeme. Klub „Šišmiš“ pokušava još posljednje, što se da učiniti — ako li ne uspije, iznijet će čitav historijat o namjeravanju popravka starog grada i uzrocima, koji su taj popravak spriječili, a javnost bit će, koja će suditi, tko je tome krivac. — Toliko o tome, a sad da progovorim još nekoliko riječi o osnovi g. Noršića. — Klub „Šišmiš“ u prvom je početku također zagovarao jednake misli, kako je u „Samoborskom listu“ izlaže g. Noršić, no nedostatak sredstava bilo je ono, što je odlučno uplivalo na to, da se od takove osnove ne. Drugo je, što se je većina članova i sama oblast postavila na stajalište, da se ruševinski karakter grada ima sačuvati — barem tako dugo, dok ne bi cijeli grad bio restauriran. Istina je, da po osnovi g. Noršića predleži restauracija cijelog grada, ali je odlučno pitanje, otkuda za

Glavni je ipak uzrok propadanje malog obrta, komu za rekompenczaciju nemamo mi većih industrijalnih poduzeća pa ni obrtnih udruga, koje smo mi mnogoput sa ovog mjesta preporučali i koja bi mogla okupiti oko sebe autohtoni element, a privući strani, pa ovo sve valja imati na umu, kad se uoči nazadak pučanstva. Ako ovako dalje potraje gubit će se sve malo pomalo domaći element, jer je iseljivanje gotovo u jednakom razmjerju sa useljivanjem.

Da uz ovo brojevno padanje pada i ekonomsko i materijalno stanje pučanstva i obrnuto to je jasno, pa nam je svjema dužnost, da našim obrtnicima kao jezgri našeg pučanstva pritičemo u pomoć u svakom pogledu, te ih podupremo kolikogodj možemo prema onoj: Svoj k svome. Ali će biti i dužnost naših obrtnika, da ozbiljno porade oko svojih udruženja i zasnuju obrtne udruge, kako bi se mogli uspješno odbraniti od vanjske utakmice spasiti svoju egzistenciju i predaju svojih otaca.

Zdravstvo u samoborskom kotaru.

Dr. K.

A. Zdravstveno stanje g. 1910. napće.

Kotar je samoborski po opsegu malen ali je zato dosta napunjen. U njemu živi do

to namaknuti novac. Onim načinom, što ga u svom članku predlaže g. Noršić teško bi išlo. Muzej samoborskih starina namjerava uređiti klub „Šišmiš“, ali ne računa s onim brojem posjetitelja, s kojim računa gosp. Noršić. Uz to nema sumnje, da bi prve godine posjet bio nešto veći, ali slijedećih godina sve manji i manji, a za 15 godina jedva bi se skucala svotica, koja bi barem donekle osiguravala uspješan rad. — Jedino što bi sigurno pomoglo, bila bi izdašna pomoć kr. zem. vlade. — No četverouglasta kula mogla bi zasad ostati i bez onakog krova, kako ga predlaže g. Noršić, s jednostavnom terasom, da se ruševinski karakter grada zadrži, a kad bi jednom došlo do potpune restauracije grada, moglo bi se još uvijek načiniti, da krov i ove kule bude suglasan sa stilom čitavog grada, kako to predlaže g. Noršić.

Klub „Šišmiš“ vrio je zahvalan g. Noršiću, što je ovo već gotovo zaspalo pitanje opet potaknuo u javnosti, i nada se, da će mu g. Noršić uvijek svojim savjetom i dobrom voljom u njegovom nastojanju oko očuvanja samoborskih starina ići na ruku. — Klub „Šišmiš“ čvrsto vjeruje, da će svoju namisao na radost svih onih, koji ljube i osjećaju sa starim Samoborom, privedi kraju, a u tom ga radu samoborsko gradjanstvo, koliko može, mora pomoći.

Fran Šuklje.

25000 stanovnika. Zdravstveno stanje bilo je tekom minule godine dosta povoljno, premda je bilo tu i tamo većih epidemija od raznih zaraznih bolesti, ipak pomor na tim epidemičkim bolestima nije bio tako velik.

Iz redovito podnesenih četvrtgodišnjih zdravstvenih izvještaja, te iz događaja zdravstvene službe, zatim iz iskaza liječenih siromašnih općinara, razabire se, da su većinom u zimskim mjesecima prevladjivale bolesti disačnih organa, dok su u ljetnim mjesecima vladale bolesti probavnih organa.

Po vrstima opažene su razne bolesti krvi, mijene tvari, bolesti kostiju i zglobova, bolesti srca, bolesti žilja, bolesti živčevlja, bolesti očiju i ušiju, bolesti spolovila. Bilo je više slučajeva kirurških bolesti kao n. pr. iščašenje u ramenom zglobu, velike ozljede uslijed pada iz kola i velike visine, prijelom kostiju, podlaktice i dr.

Od primaljskih operacija učinjene su također neke u raznim selima.

Od endemičnih bolesti nalazi se u ovom kotaru guša (Struma) u skoro svim brdovitim predjelima. Drugih endemičnih bolesti nema u ovom kotaru.

Glede pojedinih zaraznih bolesti navesti je za pr. g. поближе slijedeće:

1. **Difterija.** Ova se je bolest pojavila sporadično u dva slučaja u Samoboru. Jedno je dijete umrlo dok se jedno oporavilo. Djeci je uštrcan bio serum protiv difterije.

2. **Škrljet.** Nije bilo veće epidemije od ove po djecu strašne bolesti. Sporadički su se pojavila 4 slučaja od kojih su bila dva smrtna. Bolest se je pojavila u selima općine Podvrh.

3. **Kašalj hripavac.** Bilo je što prijavljeno, što motreno 74 slučaja; no te je bolesti sigurno bilo više među djecom ali nije bila prijavljena. Umrlo je na toj bolesti troje.

4. **Trbušna pošalina (Typhus).** Pojavila se je epidemički u selu Brezju opć. Sv. Nedjelja. U svemu je bilo 37 slučajeva od kojih 4 smrtna. Ta je epidemija trajala gotovo 4 mjeseca.

5. **Ospice (Dobrac).** Od ove bolesti bilo je ponajviše slučajeva. U nekim selima te u Samoboru poprimila je bolest u zimskim mjesecima epidemski značaj. U svemu je, što motreno što prijavljeno 345 slučajeva, od tih je bilo 11 smrtnih.

6. **Upala obušne žlijezde (Mumps).** Ova se bolest pojavila epidemički u selima općine Sv. Nedjelja. Oboljelo je do 50 školske djece te je bila i škola zatvorena.

7. **Bludobolja.** Doznalo se za 8 slučajeva kapavca (Gonorrhoe) i za 1 slučaj siphilisa, koji su bili upućeni na bolničko liječenje.

8. **Trachom.** Ambulatorno se liječi 18 trachomatoznih. Ponajviše slučajeva ima selo Rakitje.

Slijedeća skrižaljka prikazuje prijedno koliko je u godini 1910. oboljelo od zaraznih bolesti u kotaru. Brojke nad crtom pokazuju broj oboljelih, a brojke pod crtom broj preminulih osoba u samoborskom kotaru.

difterija	škrljet	kašalj hripavac	typhus	dobrac	Upala c. bušne žlijezde	Bludobolja	Trachom	Utrpano
2	4	74	37	345	50	10	18	540
1	2	3	4	11	0	0	0	21

Kod svake priljepljive bolesti izašao je uredovni liječnik u dotično selo, gdje se je bolest pojavila, pohađao zaražene kuće, davao upute i lijekove i tako nastojao, da se epidemije dalje ne šire.

B. Zdravstveno osoblje.

U kotaru obavljaju liječničku praksu 2 graduirana liječnika.

Primalja imade 4. Ove godine umrla je opć. primalja Fanika Erbežnik, te je na njezino mjesto izabrana za opć. primalju Danica Štefina.

C. Ljekarnica Tvornica soda vode.

Ljekarnica g. Mirka Klečiča snabdjevena je sa svim propisanim lijekovima. Nalazi se u uzornom redu, te je najmodernije uređena. Ove je godine pregledana ljekarnica u listopadu po vlad. tajniku dr. Dragutinu Reichweinu i sveuč. prof. dr. Juliju Domcu, pak je pronadjena u potpunom redu.

Isto je tako pregledana tvornica soda vode istoga vlasnika, koja se nalazi u propisanoj prostoriji za priugotavljanje soda vode. Boce i ostali materijal od koga se priugotavlja soda voda, jest čist i frižak i po propisima sastavljen.

(Svržit će se).

Domće vijesti.

Imenovanje. Njegovo cesarsko i kraljevsko apost. Veličanstvo blagoizvoljelo je Previšnjim rješenjem od 3. siječnja o. g. premilostivo imenovati sa sistemizovanim berivima kotarskog suca u Samoboru Dra. Milana Markovića državnim odvjetnikom u Bjelovaru povjerivši mu podjedno upravu državnog odvjetništva u Zagrebu.

Gosp. Dru Markoviću, koji je općeno cijenjen kao pravnik odlične spreme te kao uzor savjestnosti i radnosti u svome zvanju, a sa svojih socijalnih vrliina svuda poštivan, najsrdačnije čestitamo na ovom Previšnjem odlikovanju.

Dr. Ante Bauer, zagrebačkog nadbiskupa koadjutor. Njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko Veličanstvo blagoizvoljelo je previšnjim riješenjem od 14. studenoga 1910. kanonika prvostolnoga kaptola zagrebačkoga dra. Antuna Bauera premilostivo imenovati koadjutorom nadbiskupa zagrebačkoga cum spe successionis.

Mi to ovo visoko odlikovanje, koje je našim čitaocima već npr. poznato, to veselije bilježimo, što je ovaj visoki crkveni dostojanstvenik u početku svoga zvanja god. 1882 i 1883. boravio u našoj sredini. Tih je godina Dr. Bauer bio vjeroučiteljem pučke škole u Samoboru, pa je stekao u našem mjestu općenu ljubav i iskrene simpatije, a svojim učenicima ostao kao učitelj vjere u svijetloj i nezaboravnoj uspomeni. Mnogi od njegovih djaka zauzimaju po svome zvanju i položaju danas odlična mjesta u domovini, i svi ga se radosno sjećaju. Njegovi uspjesi u obuci vjere u našoj školi bili su tako veliki, da je stekao pohvale i priznanja svoje pretpostavljene duhovne vlasti, otkuda mu je priznata njegova neumorna marljivost, vještina i vanredna pedagoškasprega.

Kako je Dr. Ante Bauer nekoć od srca zavolio Samobor, nadamo se, da će mu i na ovom visokom mjestu crkvenoga dostojanstvenika ostati prijateljem i iskreno naklon.

Promjene u prvostol. kaptolu. Nadstojnikom pobožnih zaklada izabran je preč. g. Antun Starec, kanonik zagrebački.

Proračun trg. Samobor. Upravni odbor županije zagrebačke obnašao je u svojoj sjednici od 28. prosinca 1910. uzevši u pretres proračun upravne općine trg. Samobor za godinu 1911. i proti istomu podneseni prigovor vjeroučitelja Franje Sal. Forka, kojim traži, da mu se za katekizaciju u ženskoj stručnoj školi osigura plaća ili nagrada kao na zakonu neosnovan otputiti. Uslijed računarske pogreške snizuje se rashod za 10 K, te prema tome iznosi manjak 18.980 K 64 fl.

Prema ovako obredjenom proračunu snižen je rashod za 10 K, te će za pokrivenje za tu svoju sniženog manjka u skupnom iznosu od 18.980 K 64 fl. biti nuždan 51 post. namet na sveukupni porez od 31.748 74 fl.

Nakon pravomoćnosti ove odluke zamolit će se kr. zem. vlada, odio za unutrašnje poslove za dozvolu raspisa toga nameta.

Pravo utoka traje kroz 14 dana upravljen na zem. vladu.

Naš list. U teškim prilikama što smo ih imali preturiti u borbi za opstanak i izlaženje našega lista tjeli nas činjenica, da nam list nalazi na velike simpatije i u hrv. javnoj publicistici, u širokim krugovima kuda godj dopire i u priznanju svih naših cijenjenih abonenata i iskrenih prijatelja. Naš rad se posvuda pozorno prati, a brojna pismena priznanja naših pretplatnika badre nas u daljem našem radu i nastojanju. Tako nam izmedju ostalih piše ovih dana i naš odlični domorodac, veleč. gosp. dekan i župnik Ante Obad: „Mi Samoborci ponosimo se listom naše rodjene grude i stavljamo ga za uzor svakog lokalnog lista. Samo istim putem dalje!“ — Hvala na nepristanome sudu i priznanju našem vrijednom Samoborcu!

Kamo ćemo danas? Na ovo pitanje nije danas teško odgovoriti. Naši vatrogasci priredjuju svoj ples u prostorijama gostionice kod „Grada Trsta“, pa će svatko, tko voli ovo društvo i uvažava njegov plemeniti zadatak pohrliti na njihovu zabavu. A komu prilike ne će dopustiti, da osobno prisustvuje, sjetit će se jamačno svojim o'olom ovog humanog društva, koje zasluhuje svaku potporu našega gradjanstva. Mnogobrojni prijatelji ovoga društva poslali su lijep i obilan broj zgoditaka za tomboļu, koja će se odigrati danas u 11 sati unoci. Ples će biti jamačno kao i prijašnjih godina animiran, zabava slobodna, neprisiljena, pa će svatko odnijeti najljepši dojam sa današnje večeri. Ulaznica je po osobi 1 K, obitelj 2 K. Pretplate se primaju sa zahvalnošću.

Našim pretplatnicima S 1. siječnja stupio je naš list u 6. godišće, a ujedno počinje pretplata za prvo četvrtgodište 1911. Molimo naše cijenjene pretplatnike da izvole obnoviti svoju pretplatu. Skorih dana priložit ćemo poštanske doznačnice za 1. četvrt za izvanje pretplatnike, dok ćemo domaćima poslati namirnice u kuću.

P. n. pretplatnike u Chicagu molimo da svoju pretplatu podmire kod našeg mnogizauzetnog tamošnjeg povjerenika gosp. Marka Vukovića.

Svjema prijateljima našega lista stavljamo na srce, da izvole naš list preporučiti u svome krugu, i da mu pribave što više novih prijatelja i pretplatnika. Bit ćemo im od srca zahvalni za svaki trud i nastojanje, što će ga uložiti u to ime poduprijevši domaće glasilo osnovano na žrtvanu i namijenjeno jedino promicanju napretka našega Samobora.

Vojno-veteransko društvo priredjuje po svome starome običaju na dan 2. veljače kraljevni ples sa šaljivom tomboļom kod „Grada Trsta“. Ulaznica je od osobe 1 K, od obitelji 2 K. Darovi za tomboļu primaju se sa zahvalnošću.

Kod ovog plesa naših veteranać avirat će vojna domobranska glazba iz Zagreba.

Gradjevnu dozvolu za gradnju jedne gospodarske zgrade u Obrtničkoj ulici zamolio je g. Antun Filipec.

Stočarsko povjerenstvo za trg. Samobor imalo je u srijedu svoju sjednicu. Nazočni su gg. Pavao Cesar kao predsjednik, a kao članovi kot. predstojnik Milan Kijućec, Josip Čop, Franjo Forko, veter. Gabrek i Stj. Vuković kao perovodja.

Predsjednik predlaže, da se nabavi jedan bik simentalske pasmine, u koju bi svrhu pridonjela veterinarska zaklada 300 K, a upr. općina Samobor 100 K. Prihvata se jednodušno. — Predsjednik predlaže dalje, da se zamoli trg. zastupstvo, da svake godine uvrti u proračun sa stočarske svrhe 100 K, što se također prima. Zaključeno je, da se zastupstvu stavi prijedlog, da se za zajedničku pašu dađe livada na l. z. vjelbalistu od 8 rail i 900 č. hv., pa da se zato uvede pašarna, koja bi odgovarala godišnjoj najamnini (339 K 60 l.) — G. Cesar priopćuje, da je probavljaj mjeseca održana u Zagrebu anketa za promicanje

gospodarstva, te u njoj zaključeno, da se osnuje zemaljska pepiniera u Samoboru, pa da bi bilo uputno i od strane ovog opć. stočarskog povjerenstva, da se predstavkom obrati na kr. zem. vladu, da se ta pepiniera doista uredi u Samoboru. Prima se jednodušno. Time je sjednica dovršena.

Skupština „Pučke čitaonice i knjižnice“ u Samoboru. Deseta glavna redovita skupština ovog društva održana je u društvenim prostorijama dne 8. o. mj.

1. Pošto je konstatovan dovoljan broj članova, otvora predsjednik g. Ante Filipić skupštinu. Predstavivši oblasnog izaslanika gosp. Edvarda pl. Suljoka, pozdravlja članove i zahvaljuje da su se u tako lijepom broju sakupili. Umolivši članove, da pozorno saslušaju izvještaje pojedinih funkcionara podjeljuje riječ tajniku.

2. Tajnik g. Janko Kompare čita iznajprije zapisnik prošavše glavne skupštine od 9. siječnja pr. godine, koji se bez primjedbe ovjerovljuje, a zatim izvještaje o radu društva i odbora u minuloj poslovnoj godini. Odbor je tečajem godine održao 8 sjednica, a društvo broji sada 152 člana.

Prošle godine priredilo je dvije zabave koje su uspjele nad svako očekivanje. Korporativno je prisustvovalo društvo proslavi dvadesetogodišnjice domaćeg vatrogasnog društva, tijelovskome ophodu, a 3. srpnja zastupao je predsjednik društva kod polaganja vijenca na grob Vrazovoj Ljubici. Proslava desetogodišnjice društva, koju je odbor htio da priredi na 20 kolovoza morala se radi nepredvidljivih zapreka odgoditi do ove godine. U minuloj godini preminuo je revni član, odbornik i knjižničar Gijuro Jakopac, pa mu je čitaonica iskazala doličnu posljednju poštu. (Slava mu!)

Za bolovanja i poslije smrti knjižničara vodila je njegove knjižničarske poslove gđica. Katica Štappa a sve do danas na sveopće zadovoljstvo. Gđica poklonila je draperije za prozore druž. sobe, a uoči Božića okitila je o svom trošku čitaoničko božićnje drvce. Karniše za draperije izradio je besplatno član g. Ivan Šošarić. Na koncu izvještaje tajnik, da su utoci, koje je isključeni član Mijo Novak ulagao na sve moguće instance riješeni po vis. kr. zem. vladi tako, da Mijo Novak nije bio uopće ovlašten ulagati utokā, jer nije niti član društva. budući da se protiv svog isključenja nije poslužio blagodat § 9 društ. enih pravila t. j. pritužbom na redovitu glavnu skupštinu. (Čuju se ironički povici: Slava Novaku).

Izvješće tajnikovo primljeno je jednodušno na znanje.

3. Potpredsjednik čitaonice g. Franjo Vrbinićak, priposlao je ostavku na svojoj časti radi bolesti. Želi društvu najbolji uspjeh žaleći što ne može lično da prisustvuje skupštini. (Živio Vrbinićak!)

4. Iz izvještaja blagajnika g. Slavka Šeka razbire se, da se ova godina sobzirom na materijalni uspjeh može označiti kao najpovoljnija od postanka čitaonice. Prihod iznosi sa prenosom od g. 1909. 1037 K 68 fil., rashod 888 K 58 fil. ostatak 171 K 10 fil. Blagajnik kaže uzroke većeg rashoda. Čitaonica je ljetos kupila razno pokućstvo, a osim toga bili su ljetos veći izdaci za vezanje knjiga, tamburaški zbor i razni drugi. I blagajničko izvješće primljeno je s pohvalama: „Živio blagajnik!“ do znanja.

5. Knjižničarka gđica. Katica Štappa izvještaje da su minule godine posuđene na čitanje 504 knjige, a knjižnica ima 765 knjiga.

Na prijedlog člana g. Kleščića podjeljuje se odboru apolutorij i povrh toga mu je izražena zapisička hvala.

6. Kod eventualija uzima riječ g. Kleščić, koji u glavnim crtama prikazuje rad društva u ovo deset godina. Ističući lične uspjehe, koje je polučio ovo društvo, napominje, da glavna zasluga za njih ide vele zaslužnog predsjednika g. Antuna Filipića, Desetogodišnjica čitaonice ujedno je i desetogodišnjica njegovog predsjednikovanja, pak čestitajući tom prigodom g. Filipcu, predlaže

da ga skupština imenuje počasnim svojim članom. Prijedlog je primljen jednodušno. uz srdačne poklike „živio predsjednik“!

7. Šek predlaže, da se umjesto dosadašnjih skupih znakova, kojih više nema na zalih, prihvati kao društveni znak hrvatska trobojnica s natpisom: „Pučka čitaonica i knjižnica“. Nakon kratke debate primljen je prijedlog g. Šeka s dodatkom g. Kleščića, da se na trobojnicu uz predloženi već natpis utisne još i krst kakav je bio na dosadašnjim znakovima.

8. Nakon obavijenog glasanja za novi odbor (skrutatori gg. Dragutin Ivanščak i Janko Kompare), proglašuje se rezultat izbora. U odbor su izabrani članovi: Ante Filipić, Franjo Vrbinićak, Janko Kompare, Slavko Šek, Katica Štappa, Franjo Strmoli i Mato Hodnik. Revizorima računa: Ivan Geček i Gijuro Žitković.

Predsjednik potom završuje skupštinu zahvaljujući na povjerenju, koje su mu članovi ponovno iskazali, a osobito na odlikovanju imenovavši ga počasnim članom.

Poslije skupštine pošli su članovi pjevajući rodoljubne pjesme i kličući novom odboru u gostionicu člana g. Milana Šošarića, gdje se razvila neprisljehna zabavica, te je tom prilikom izrečeno više zdravica.

P.

Za piramidu na Tepcu darovao je g. c. i kr. kapetan vitez Korvin 50 K. Plemenitom darovatelju društvo ovim putem srdačno zahvaljuje. Ugledali se i drugi mogućnici u ovaj plemenit čin.

Članovi pučke čitaonice na veseloj zabavici kod Šošarića sakupili su u istu svrhu K 480.

Veselo društvo sabralo kod Peterkoča za piramidu K 420.

Obrtno-radničko društvo „Napredak“ u Samoboru javlja sl. općinstvu da ove godine ne će priredjivati društveni ples.

Valovnice 3. razreda imadu se točno ispunjene do 20. o. mj. oredati kod trg. poglavarstva.

U ovo valovanje spadaju svi odvjetnici, trgovci, sitničari, tiskari, mesari, gostioničari, krčmari, brijači, mlinari, kožari, medicari, trafikari, pečenjari, vozari — te svaki takav posao ili poduzeće, koje se ne može oporezovati tecivarinom I. i IV. razreda.

Oglasi u pogledu načina ispunjenja, izvješeni su na javni uvid. — Tiskanice valovnice su napose dostavljene svakom vniku.

Valovnice kamata od postojećih dugova, razaslane su po trg. poglavarstvu zemljo i kućeposjednicima na ispunjenje. — Tko je nije dobio, a ima uknjižena duga, neka je naknadno zamoli.

Pri ispunjavanju valovnica imadu se uobziriti samo gruntovno uknjiženi dugovi, jer ostali prema zakonu u obzir ne dolaze.

U valovnici valja navesti datum obveznice (mjenice) te broj gruntovnog uložka a mogu se predati samo do 30. o. mj. kod trg. poglavarstva.

Popis pučanstva. Popisni materijal nalazi se već gotovo sav u rukama revizora, koji imadu cjelokupnu gradju pregledati do konca ovoga mjeseca, kad će se ova odaslati zem. statističkom uredu u Zagrebu. U ključem broju moći ćemo po svoj prilici već donijeti sumarne brojeve pučanstva po općinama, te čitavog kotara. Za Samobor ćemo donijeti i brojeve stanovništva po pojedinih ulicama kao i broj stambenih prostorija.

Ustavinska rasprava iza A. Pačarića. Oduje izvješće što smo ga donijeli u ovoj stvari podajući mu s obzirom na opće zanimanje i posebnu formu, naišlo je na interes i u širokoj javnosti. Pretiskale su ga „Male Novine“, „Hrv. Novosti“ i „Novosti“ u cjelosti, a mnoge druge novine donijele mu glavni sadržaj.

Nadjeni stari noveli. Antun Skendrović iz Ruda kbr. 78 naišao je na svom

posjedu na oveću količinu starog novca. U svemu imade do 400 komada novaca. Novac potiče iz druge polovine 13. stoljeća, po svoj prilici iz godine 1278. Poznati naš stručnjak Dr. Viktor Hoffiler kao izaslanik arheološkog muzeja intervenirao je u srijedu kod Skendrovića glede ovog nalaza. Kako doznajemo sav novac spašen je za arheološki muzej.

Izgrad. U posljednjem je broju našega lista bilo javljeno, da je Bartol Huzjak kod intervencije redarstvene straže tvorno napao stražara Tičara. Vijest imamo utoliko ispraviti, da je Huzjak napao stražara Matečića, a ne Tičara.

Promet nekretnina.

U II. polugodištu 1910.

(Svrčetak)

Knafel Mijo i Kata iz Samobora od Gabre Žganc u Gradišću vinograd od 125 č. h. za 100 K.

Mažić Janko mlađi iz Samobora, Gornji kraj od Filipa Kuhara oranicu „Hrtičku“ od 259 č. h. za 80 K.

Fulir Josip i Margareta iz Braslovja od Ivke Haeber i Anke Hoić iz Zagreba oranicu u Ključima za 1800 K.

II. Naslijedili su:

Ružica Klinetz iz Varaždina od Ivke Vrabel njezin dio kuće, dvorišta i vrta u Samostanskoj ulici vrijedan 250 K.

Rus Josip iz Bistraca od Pavla Rusa medju ostalima nekretninama ležeće u Samoboru u ukupnoj vrijednosti od 2342 K 80 filira.

Tkalčić Roza udova i Jana Biščan od Stjepana Tkalčića u Samoboru njegove nekretnine vrijedne 600 K.

Gospodarstvo.

Gnojidba livada.

Košnjom sijena svake se godine sve više iscrpljuje hranivo livadnog tla, a sijena biva manje i lošije je. Tako je to isto i kod drugih plodina kukuruza, pšenice itd., samo što ovima ipak tlo gnojimo, dok su rijetki koji gnoje i livade. Budući da je stočarstvo danas jedna od najvažnijih grana našega gospodarstva, možemo pače reći jedino vrelo dohotka mnogih naših gospodara, nužno je da se veća pažnja posveti i kulturi livada.

Kako ne raspoložemo uvijek sa dosta stajskog gnoja možemo si pomoći umjetnim gnojem „Thomasovom drozgom“. U većini krajeva, gdje se je pokušalo gnojiti livade ovim gnojem polučeni su lijepi uspjesi. I kod nas su učinjeni pokuši ovim gnojem te se je opazilo, da je tamo, gdje bijaše gnojeno Thomasovom drozgom, urodilo nesamo znatno više nego i mnogo finijeg sijena, pače nestalo je nekih nevaljalih kiselih trava, a umjesto ovih porasle pitomije trave kao livadna djetelina.

Treba samo paziti, da se gnojidba u pravo doba preduzme, ne prekasno i tek u proljeću kad nastane suho vrijeme, te ne dostaje vlage, da se gnojivo rastvori i mogne iste godine djelovati, jer se ovo gnojivo nešto sporije topi. Zato treba da se upotrijebi u jeseni ili rano zimi, dokle imade dosta vlage. Sada je upravo najpodesnije vrijeme, jer imademo snijega, a po snijegu se može točnije i jednolično rasipati širom gnoj. Za jedno jutro dovoljno je 400 kg. — Gnojivo dobavlja naša gospodarska podružnica u Samoboru, a veće količine može se nabaviti i izravno iz Zagreba od hrv.-slav. gospodarakog društva.

C.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Samoborci i Samoborke

sjetite se

„Društva za poljepšanje Samobora“

Oglas.

Poglavarstvo sl. i kr. povelj. trgovišta Samobor izdavat će danas dne 15. siječnja u 2 sata poslije podne dražbenim putem u najam stan u općinskoj kući, Samostanska ulica br. 29. Ovaj sastoji od dviju soba razizemlja i jedne u prvom katu. Dražbovat će se u rečeno doba na licu mjesta.

U Samoboru

i okolici traži se manja kuća (sa 3—5 soba) i vrtom u višegodišnji najam od 1. travnja ove god. eventualno prije ili kasnije. Ponude umoljavaju se na upravu lista pod br. 56.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Nožo i krasno uređene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

K poboljšanju općih prilika bez sumnje će mnogo doprinjeti „Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Ovo je jedina zadruga koja i bez liječničke pregledbe prima sve zdrave osobe, a u dobi od 15 do 80 godina, što ne prima niti jedno osiguravajuće društvo na svijetu.

Držimo da nam je dužnost upozoriti na našu zadrugu, koja je na narodno-gospodarstvenom temelju osnovana, pa je sa svojim neznatnim uplatama pristupačna i najširim slojevima.

Zadruga „Balkan“ dijeli se u kola, u kojima imade po 400 (u starijim kolima od 60 do 80 god.) odnosno 500 (u mlađim kolima od 15 do 60 god.) zadrugara. Kada jedan zadrugar nekoga kola umre plaćaju ostali zadrugari iz toga kola za njega odnostu posmrtninu, kako to određuju §§ 8. i 9. zadr. pravila. Potpunu visinu upisane svote, bez ikakvih odbitaka isplaćuje zadruga već nakon 6 mjeseci članstva. Posmrtnina se isplaćuje poslije ovoga roka i u slučaju samoubojstva i bez razlike da li je kolo u koje je član upisan popunjeno ili ne. Osim toga podjeljuje zadruga svojim osiromašnijim članovima nakon jednogodišnjeg članstva znatne novčane potpore.

Kolike prednosti pruža zadruga „Balkan“ može se najbolje vidjeti iz toga, što je zadruga svojim zadrugarima do konca studenoga pr. g. isplatila preko 400.000 K (četiri stotine hiljada kruna) posmrtnina i potpora, te iz sljedeće tabele upisanih pristojbi i uplata:

1. za upis osobe u dobi od 15—40 g. plaća se 12 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
2. za upis osobe u dobi od 41—60 g. plaća se 13 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
3. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 21 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
4. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 32 K sa pravom na posmrtninu od 2000 K.

Kasnije plaća se samo godišnja članarina od 4 K, te maleni posmrtni prinosi koji kod

sub 1. spomenute upisne iznose 2 K.	
2.	3.
3.	5.
4.	8.

Sjedište zadruge „Balkan“ jest u Zagrebu (poslovnica: Gundulićeva ulica 29), a podružnica se nalazi u Sarajevu (poslovnica: Ferhadija ulica 55) Zadruga je protokolinirana po velesl. kr. sudb. stolu u Zagrebu pod br. 2141/gr. R. 1908. 483 i koncesionirana po c. kr. zajedničkom ministarstvu financija u Beču pod br. 10392 B. H. 1908., te stoji pod kontrolom visokog trgovačkog suda u Zagrebu kao i u Sarajevu i osim toga pod nadzorom vis. zem. vlade u Sarajevu. Sve daljne upute podjeljuje odmah ravnateljstvo.

„Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Gundulićeva 29. ZAGREB. Gundulićeva 29.

Telefon br. 323 Podružnica: Sarajevo.

Brzojavni naslov: „Balkan“ Zagreb.

Kameni ugljen

po 2 K po mtrc dostavlja u kuću

Makso Škarek

trgovina špecerajске robe, Trg Leop. Salvatora.

Općinska primalja

Danica Štefina, stanuje u Rambergovoj ulici br. 5 (kuća g. Pregrada), te se slavnim općinstvu najtoplije preporučuje.

Opće poznata

Osječka

MARIJINA

MAST

rabi se uspješno protiv pjega, nadaje za učišćavanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:

1 veći lončić K 1.—

1 mal. lončić K —70

Salje se posužem i to

najmanje 2 veća ili 3 mala lončić.

Ljekarna Najel Bojlej pomoć.

Ivana Govorkovića,

OSIJEK I., Slavonija.

U Samoboru se dobiva u ljekar-

nicu M. KLEŠČICA.

Kupujte

za

Kaselj

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac

KAISER-OVE

prone karamele

sa tri omorike

5900 svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju sigurni uspjeh.

Omet 20 i 40 fil., svežanj 60 f.

Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČICA

ljekarnika u Samoboru.

Najbolje brašno

iz prvih priznatih mlinova počevši od 20 filira dalje po kg, nadalje svježe mandule, grozdice (cvebe), rožice, smokve i maka, kojeg na zahtjev cj. mušterija i sameljem. Slador kg po 88 filira.

E. Presečki, Samobor

Uspješno se oglašuje u „Samoborskom listu“

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR,

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

Preporuča se sl. p. n. općinstvu za točnu i solidnu izradbu svih tiskarskih radnja, a napose velež. gg. svećenicima, župnim uredima, gg. učiteljima, kolarskim, općinskim i privatnim uredima, štedionicama, bankama, trgovcima, obrtnicima, gostioničarom itd. za izradbu tiskanica, listovnih papira, računa, omota, memoranda, opomena, posjetnica, zaračnih i vjenčanih karta, osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u škataljama, pripovijesnih, školskih i trgovačkih knjiga, koledara te niso-risacjeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.

Lječilište u Samoboru

zaved za fizikalnu terapiju

kraj Zagreba; prekrasni šumoviti gorski kraj sa ugodnom klimom. Moderno uređenje za hydro- i elektroterapiju, kupelji s ugljičnom kiselinom, masaža, radiogene kupelji, kupelji sa ozonom, fango i dr.

U liječenje primaju se bolesti živčanoga sustava, kronične bolesti dišaćih i probavnih organa, te bolesti izmjene tvari. — Bolesnici primaju se u potpunu opskrbu uz najniže cijene.

Upiti se šalju na: „Upravu lječilišta u Samoboru“.